

Studiu asupra site-ului Guvernului României

Anastasia CIUPERCA

Facultatea de Administrație Publică, SNSPA

ciuperca.nastica@gmail.com

Rezumat:

Lucrarea de față reprezintă o analiza a site-ului Guvernului României, conform listei de criterii întocmită în baza legii 544/2001 privind accesul la informații de interes public. Pentru a prospecta opinia utilizatorilor a fost realizat un chestionar cu întrebări referitoare la site, rezultatele cărui a demonstrat că site-ul oficial al Guvernului României este bine structurat, prietenos în navigare și cu conținut reprezentativ referitor la activitatea Guvernului. De asemenea, au fost punctate și unele aspecte care necesită îmbunătățire.

Cuvinte cheie: informații de interes public, transparență, comunicare.

Introducere

Accesul la informațiile de interes public – este unul dintre obiectivele prioritare ale organelor de stat. Informațiile de interes public sunt orice fel de informații care se referă la sau rezultă din activitățile unei instituții sau autorități publice ce utilizează sau administrează resurse financiare publice, ale unei regii autonome, companii naționale, precum și oricărei societăți comerciale aflate în subordinea unei autorități publice centrale sau locale și la care statul Român sau, după caz, o unitate administrativ-teritorială este acționar unic ori majoritar. În România există legea 544 din 12 octombrie 2001 (care include ulterioarele actualizări) prin care se reglementează dreptul de acces la informații de interes public, iar art. 5 (al. 1) prevede obligația tuturor autorităților sau instituțiilor publice de a comunica din oficiu următoarele informații de interes public:

- a) actele normative care reglementează organizarea și funcționarea autorității sau instituției publice;
- b) structura organizatorică, atribuțiile departamentelor, programul de funcționare, programul de audiențe al autorității sau instituției publice;
- c) numele și prenumele persoanelor din conducerea autorității sau a instituției publice și ale funcționarului responsabil cu difuzarea informațiilor publice;
- d) coordonatele de contact ale autorității sau instituției publice, respectiv: denumirea, sediul, numerele de telefon, fax, adresa de e-mail și adresa paginii de Internet;

- e) sursele financiare, bugetul și bilanțul contabil;
- f) programele și strategiile proprii;
- g) lista cuprinzând documentele de interes public;
- h) lista cuprinzând categoriile de documente produse și/sau gestionate, potrivit legii;
- i) modalitățile de contestare a deciziei autorității sau a instituției publice în situația în care persoana se consideră vătămată în privința dreptului de acces la informațiile de interes public solicitate.

Conform art. 5 (al. 4) din legea 544/2001, informația de interes public se comunică prin, afișare la sediul autorității sau al instituției publice, prin publicare în Monitorul Oficial al României, în mijloacele de informare în masă, în publicații proprii, precum și în pagina de Internet proprie, și consultarea lor la sediul autorității sau al instituției publice, în spații special destinate acestui scop.

Administrația publică română trebuie adaptată la cerințele lumii moderne, în care internetul nu mai este un canal de comunicare opțional. Bazându-se pe angajați calificați care utilizează tehnologiile moderne mai eficient, ceea ce conduce la creșterea productivității și a competitivității și la siguranța că obiectivele sunt atinse cu eficacitate (Lazăr, 2014). În acest fel autoritățile publice au fost încurajate să creeze și să mențină site-uri oficiale, acestea reprezentând cea mai simplă și eficace forma de furnizare a informațiilor către cetățeni.

Metodologia de cercetare

Website-ul Guvernului român a fost analizat din perspectiva conformității cu legea nr.544/2001 art.5 la fel și a revistei E-Guvernarea care a întocmit câteva criterii de transmitere a informațiilor de interes public (lista detaliată a elementelor de cercetare vezi în tabelul 2):

- **Comunicare**
- **Transparență**
- **Conținut util**
- **Accesare prin telefon**
- **Generalități**

Aceste elemente au fost urmărite pe site și le-au fost atribuite valori după cum urmează:

- A - nu există, B - există, C - există dar este incomplet (conform tabelului 2 - primele patru grupe);
- Au fost notate cu valoare de la A până la D, grupa a cincea *Generalități*, cu riscul ca rezultatele să fie subiective.

Suplimentar, a fost realizat un chestionar cu întrebări generale referitoare la site. Rezultatele acestui chestionar au fost analizate și comparate cu criteriile de conformitate cu legea nr.544/2001 art.5 și în baza lor au fost formulate concluziile studiului.

Descrierea rezultatelor

Conținutul site-ului a fost minuțios analizat pentru a asigura calitatea studiului.

Tabel 1.
Criteriile de analiză

Elementele de cercetare	Valori	Rezultate
Comunicare <ul style="list-style-type: none"> - Hotărâri de guvern - Posibilitatea de a trimite un e-mail direct pri-ministrului - Forum de discuții între/cu cetățenii 	<p>A sau B sau C</p> <p>A sau B</p> <p>A sau B</p>	<p>B</p> <p>B.1</p> <p>B.2</p>
Transparență: <ul style="list-style-type: none"> - Organigrama - Declarații de avere - Ședințe de guvern (video) - Program de guvernare - Obiective, strategii, politici - Cv-uri angajaților 	<p>A sau B</p> <p>A sau B sau C</p> <p>A sau B</p> <p>A sau B sau C</p> <p>A sau B sau C</p> <p>A sau B sau C</p>	<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>C</p>
Conținut util: <ul style="list-style-type: none"> - Știri/ noutăți ale guvernului - Posibilitatea de a alege limba - Opțiunea de căutare în site - Posibilitatea de abonare la newsletter - Trimiterea către ministere - Harta site-ului 	<p>A sau B sau C</p> <p>A sau B</p> <p>A sau B</p> <p>A sau B</p> <p>A sau B</p> <p>A sau B</p>	<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>
Accesare prin telefon: <ul style="list-style-type: none"> - Versiune mobilă a site-ului - Aplicație pentru telefon 	<p>A sau B</p> <p>A sau B</p>	<p>B</p> <p>B</p>
Generalități* <ul style="list-style-type: none"> - Design plăcut - Navigare ușoară 	<p>A, B, C, D, E</p> <p>A, B, C, D, E</p>	<p>D</p> <p>D</p>

B.1, B.2 explicații în descrierea rezultatelor, privind părțile *Comunicare*

* în cazul categoriei *Generalități* criteriile au fost punctate în mod separat (vezi tabelul 2)

Explicații:

A – elementul nu există site;

B – elementul a fost găsit pe site;

C – elementul a fost găsit pe site dar nu este complet;

Ce presupune un răspuns incomplet? Să luăm drept exemplu criteriul „Hotărâri de guvern” din categoria *Comunicare*. Acest criteriu nu se regăsește pe site-ul oficial al Guvernului României și atunci se notează cu valoarea A. Altfel, se notează cu valoarea B. Însă dacă criteriul se regăsește dar nu este actualizat (pentru anul 2015-2016), sau nu sunt publicate toate Hotărârile de Guvern, care sunt în vigoare, criteriul se notează cu valoarea C.

Comunicare: Comunicarea reprezintă un element crucial din perspectiva deschiderii a administrației publice. Facem parte dintr-o lume în care informația poate să-si piardă valoarea de la o ora la alta, acesta fiind motivul de bază pentru setea noastră de informații. Forumurile de discuții ar putea fi o soluție. În februarie 2016 a fost lansată o platforma online ce are ca scop debirocratizarea administrației publice prin eliminarea unor documente sau tipuri de dosare, prin posibilitatea depunerii petițiilor online. Partener al proiectului sunt Guvernul României prin Cancelaria Primului Ministru și Ministerul Pentru Consultare Publică și Dialog Civil. Totuși nu găsim nicio mențiune despre platformă pe site-ul Guvernului și nu există o trimitere directă către platformă aceasta poate fi accesată din site-ul Ministerului Pentru Consultare Publică și Dialog Civil.

Opțiunea, *Posibilitatea de a trimite e-mail direct către prim-ministru*, este accesibilă doar în cazul dacă configurația actuală a sistemului de operare vă permite să trimiteți un mesaj direct din browser pe care îl folosiți (prin intermediul link-ului mailto: pm@gov.ro). În caz contrar, facilitatea este imposibilă. Specificul acestui caz poate deveni o problemă pentru persoanele care nu sunt alfabetizați cu astfel de aspecte tehnice.

Transparență: Legea nr. 52/2003, prevede măsurile de asigurare a transparenței instituționale, a instrumentelor și cadrului prin care va fi realizată transparența decizională determinând o mai bună administrare în România.

Printre informațiile care trebuie publicate de instituții se numără execuția bugetară, fișele obiectivelor de investiții, agenda persoanelor din conducere, nomenclatorul arhivistic, veniturile salariale ale persoanelor din aparatul public și beneficiile acestora, centralizatorul achizițiilor publice care să arate execuția contractelor de peste 5.000 euro, cu afișarea contractelor aferente, formularele tip cerute de autorități persoanelor fizice sau juridice.

Website-ul cuprinde toate aceste elemente ale legii cu excepția *CV-uri angajaților*. Doar cele aparținând funcționarilor din cabinetul de miniștri au fost publicate. Legea transparenței prevede și alte criterii cum ar fi *Conținut util (Știri/noutăți ale guvernului)* acestea, la fel, au fost regăsite în format actualizat pe site-ul Guvernului României.

Conținut util: Conținutul unei pagini poate fi compus din text, imagini, video, fișe tehnice, manuale, legături (*links*) și acțiuni specifice cerute de vizitator. Postarea conținutului este cea mai solicitantă parte din crearea paginii web, toate

elementele trecând prin mai multe filtre de verificare înainte de a fi postate, iar în cazul textelor, ele sunt verificate după consistență, diacritice și mărime.

Din punct de vedere al conținutului și prin prisma activității desfășurate în cadrul comunității pe care o coordonează, site-ul guvernului este bine structurat, știrile/noutățile se regăsesc pe prima pagină, evidențiate prin mărimea fontului și culoare, însoțite de un mic text consistent despre noutatea respectivă. Posibilitatea de a schimba limba, opțiunea de căutare în site, trimiterea către paginile oficiale ale ministerelor face găsirea informațiilor necesare ușoară și rapidă.

Accesare prin telefon: Am ales să adaug și acest criteriu ca element de cercetare, pentru că majoritatea dintre noi purtam în buzunar un telefon, pe care îl folosim oricând avem nevoie să căutăm o informație.

Un mare beneficiu pentru site-ul Guvernului României este că are aspect receptiv (din engleză *responsive layout*) pentru ecranele de pe care accesați la informația. Astfel nu contează mărimea ecranului, pentru că design-ul și aspectul paginilor va rămâne la fel de plăcut. Aplicația „Guvernul României” reprezintă un bonus atrăgător prin care se facilitează accesarea informațiilor, pentru acei cetățeni care preferă telefonul mobil. De exemplu studenții din cadrul Administratei Publice pot descărca și folosi această aplicație, pentru verificarea rapidă și comodă a ultimilor noutăți ale Guvernului.

Generalități: Categoria *Generalități* a fost analizată și punctată conform tabelului:

Tabel 2.
Descrierea scalei de evaluare pentru criteriul *Generalități*

Valoarea	Descriere
A.	Design-ul site-ului foarte slab, neprofesionist; Navigare dificilă, structurarea haotică a informațiilor, astfel numărul de click-uri necesare pentru a ajunge la ultima pagină dintr-o ramură este mai mare de 3.
B.	Design-ul site-ului slab, executat cu resurse proprii; Navigarea dificilă, conținut imobil.
C.	Design-ul satisfăcător, paginile sunt încărcate cu informații; Navigarea greoaie și cu conținut încărcat.
D.	Design-ul plăcut, pagina aerisită Navigare ușoară dar cu meniuri stufoase și complexe.
E.	Design-ul atrăgător, realizat în mod profesional; Navigarea ușoară, conținutul este dinamic.

Cercetarea acestei părți cuprinde examinarea accesibilității site-ului Guvernului României din perspectiva design-ului și navigării pe site. Rezultatele obținute sunt mai mult decât satisfăcătoare: site-ul are un aspect plăcut, paginile sunt aerisite, informațiile sunt bine structurate lucru care ușurează navigarea și o

face plăcută. Site-ul poate fi caracterizat ca prietenos cu vizitatorii săi.

Suplimentar la analiza site-ului, a fost elaborat un chestionar cu mai multe tipuri de întrebări, ce are drept scop de a afla dacă site-ul îndeplinește una din responsabilitățile, legate de activitatea Guvernului României. Chestionarul cuprinde în mare parte întrebări de tip închis cu mai multe variante de răspuns, și o întrebare deschisă la care participanții aveau posibilitatea de a da un răspuns mai detaliat. Chestionarul a fost construit pentru a afla în paralel cu cercetarea, părerea cetățenilor despre site-ului Guvernului, pentru a căpăta rezultate incontestabile.

Întrebările chestionarului:

1. Ați accesat vreodată site-ul oficial al Guvernului României?
2. Dacă ați răspuns „Nu”, la întrebarea anterioară, care este motivul dvs.
3. Dacă ați răspuns cu „Da”, cât de des accesați site-ul Guvernului României în decursul unei luni?
4. În ce scop ați accesat site-ul Guvernului României?
5. Considerați că site-ul Guvernului României, are drept scop informarea cetățenilor despre activitatea Guvernului?
6. Atunci când aveți nevoie de informație referitoare la activitatea Guvernului care este prima sursă la care apelați?
7. Care sunt punctele forte ale site-ului Guvernului României?
8. Care sunt punctele slabe ale site-ului Guvernului României?
9. Ce ați îmbunătăți la site-ul Guvernului României?

Numărul participanților care au completat chestionarul este 25 de persoane cu vârsta cuprinsă între 19 și 24 de ani, toți sunt studenți, dintre care 8% sunt și angajați în câmpul muncii. Toți participanții au accesat cel puțin o dată, site-ul oficial al Guvernului României, la întrebarea *cât de des accesați site-ul*, participanții s-au împărțit în mod aproximativ egal între 3 răspunsuri *destul de des* (40%), *rare* (30%), *destul de rar* (30%), scopul accesării, la toți fiind de studiu, dintre care 16% din persoane au răspuns și personal. Toți participanții consideră că site-ul, are drept scop informarea cetățenilor despre activitatea Guvernului, dar în cazul în care au nevoie de informații referitoare la activitatea Guvernului doar 72% apelează în primul rând la site-ul oficial, 20% apelează la alte site-uri oficiale și 8% la Monitorul Oficial. Punctele forte ale site-ului au fost repartizate în felul următor:

- *vizibilitatea site-ului de către motoarele de căutare* (40%)
- *viteza rapidă de încărcare a site-ului* (28%)
- *informații actualizate* (20%)
- *design-ul plăcut* (12%)

Punctele slabe ale site-ului au fost repartizate în felul următor:

- *Nu are puncte slabe* (52%)
- *Informațiile neactualizate* (24%)
- *Navigare dificilă* (12%)
- *Design-ul slab* (12%)

Ultima întrebare a chestionarului le oferea participanților posibilitatea de a îmbunătăți site-ului, 60% au răspuns că nu doresc să producă modificări. Amintim că 52% au răspuns că site-ul nu are puncte slabe, automat au considerat că nu au ce îmbunătăți. Au fost menționate aspecte ca adăugarea a mai multor limbi, pentru necunoscătorii limbii engleză, franceză sau române, actualizarea datelor și îmbunătățirea design-ului. O idee ieșită în evidență a fost crearea unui chat pentru comunicarea în direct cu membrii Guvernului.

Concluzii

Tehnologiile informaționale au intrat în viața noastră cu o viteză simțitoare. Cel mai interesant, este faptul că omul modern deja nu poate să trăiască fără folosirea acestor noi tehnologii, în viața noastră am devenit atât de dependenți de ele, încât uneori e înfricoșător să ne imaginăm, cum ne-am descurca fără telefon, calculator și rețeaua globală. Aceste fiind deja o parte integrantă în viața oricărei persoane. Este lucrul care ne caracterizează generația avem nevoie de comunicarea, viteză, inovații.

Guvernele din toată lumea merg spre un scop comun de a îmbunătăți viața cetățenilor săi, iar guvernul României nu este o excepție de la regulă. Se dorește implementarea celor mai noi tehnologii și servicii electronice, echilibrând aspectele tehnice și partea practică a lucrurilor.

Rezultatele obținute în urma analizei site-ului arată că site-ul în îndeplinește majoritatea obiectivelor propuse, respectând cerințele legii 544/2001 privind accesul la informații de interes public. Astfel, cetățeanul de rând are acces la informațiile actuale, referitoare la activitatea Guvernului. Site-ul s-a dovedit a fi prietenos, cu conținut bine structurat, cu informații actualizate privind activitatea guvernului, iar unele mici corectări și revizuirii ale paginilor vor face ca site-ul să devină ideal. Unicul criteriu important care ar trebui îmbunătățit, este crearea condițiilor speciale pentru accesarea site-ului de către persoane cu dezabilități, prevăzut de legea 448/2006. În urma analizei rezultatelor obținute sa ajuns la concluzia, că cetățenii sunt cei care nu accesează site-urile oficiale, care nu sunt cointeresați în activitatea administrației publice, care s-au prezentat ca cetățeni sociali pasivi. Cei care lasă toate responsabilitățile pe umerii conducerii țării, fără a se implica în activitatea acestora. Acest fapt arată problemele dintr-o altă latură, cum ar fi cultura cetățeanului Român.

Bibliografie

- Dincă Dragoș, Vrabie Cătălin, Dumitrică Cătălin, (2015), *Orașul Inteligent. Ediția II-a*, Ed. Economică, ISBN 978-973-709-745-3.
- Dragomir Alina, (2000), *Criterii de evaluare a site-urilor Web*, publicată în Asociația Bibliotecarilor din România, Nr.1.
- Gladwell Malcolm, (2004), *Punctul critic. Cum lucrurile mici pot provoca schimbări de proporții*.
- Lazăr Corina Georgiana, (2014), *Schimbarea în organizațiile publice în contextul*

- utilizării tehnologiei informației și comunicațiilor*, în Sesiunea de comunicări științifice: Orașul Inteligent, Ed. Economică, ISBN 978-973-709-701-9, București. Legea 544/2001 a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 663 din 23 octombrie 2001, pentru mai multe detalii accesați <http://www.mdrap.ro/comunicare/informatii-publice/-7611>, accesat la data de 25.05.2016.
- Marinescu Ruzandra Dora, (2012), *Accesibilitatea site-urilor web din administrația publică locală: evaluarea conformității cu WCAG 2.0*, Revista Română de Interacțiune Om-Calculator 5.
- Rheingold Howard, (2006), *Găști inteligente. Următoarea revoluție socială*.
- Tapscott Don, (2011), *Crescuți digital. Generația Net îți schimbă lumea*, ISBN: 978-973-1931-60-9.
- Vrabie Cătălin, (2014), *Studiu de impact: Analiza orizontală a web site-urile primăriilor municipiilor din România*, publicată în E-Guvernarea în municipiile României, Nr.1,2,3, Ed. Pro Universitaria, ISSN 2360-5618.